

ปกิณณกวกคฺควณณนา (มยา วุจฺจเต)

๓. ภทฺทียภิกขุวตฺถ. (๒๑๕) (มยา วุจฺจเต)

"ยํ หิ กิจฺจนฺติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตฺถา ภทฺทียํ นิสฺสายชาตียาว
เน วิหรนฺโต ภทฺทียเ ภิกขุ อารพฺภ กเถสิ.

เต กิร ปาทุกมณฺฑเน อุกฺกตฺตา อเหสฺสุ.

ยถาห? (ธมฺมสงฺคาหกาจริโย) (ธมฺมสงฺคาหกาจริโย เอวํ อาห)
เตน โข ปน สมเยน ภทฺทียา ภิกขุ อนเกวิหิตํ ปาทุกมณฺฑนา
นุโยคมนฺยุตฺตา วิหรนฺติ: (เต ภิกขุ) ตินฺปาทุกํ กโรนฺติปิ กาเรน
ติปิ, มุณฺชปาทุกํ, ปพฺพชปาทุกํ, หินฺตาลปาทุกํ, กมฺพลปาทุกํ กโรนฺ
ติปิ กาเรนฺติปิ, (เต ภิกขุ) วิญฺจนฺติ อุทฺเทสํ ปริปุจฺจํ อธิสึลํ อธิ
จิตฺตํ อธิปฺปณฺณติ.

ภิกขุ เตสํ ตถากรรมภาวํ อุชฺฌายิตฺวา สตฺถุ อาโรเจสฺสุ. สต
ถา เต ภิกขุ ครหิตฺวา "ภิกฺขเว ตุมฺहे อณฺเณน กิจฺเจน อาคนฺต
วา อณฺเณสฺมีเยว กิจฺเจ อุกฺกตฺตา อตฺถาติ วตฺวา ธมฺมํ เทเสณ
โต อีมา คาคา อภาสิ

"ยํ หิ กิจฺจํ, ตทปวิทฺธ,	อกิจฺจํ ปน กยฺีรติ;
อุนฺนพानํ ปมตฺตานํ	เตสํ วทฺธมนฺติ อาสวา;
เยสฺสจ สฺสมารทฺธา	นิจฺจํ กายคตา สติ,
อกิจฺจํ เต น เสวนฺติ,	กิจฺเจ สาทจฺจการิโน;
สฺตานํ สมฺปชานานํ	อตฺถํ คจฺจนฺติ อาสวาติ.

ตตฺถ (ปเทสฺ) ยํ หิ กิจฺจนฺติ (ปททฺวยสฺส) ภิกฺขุโน หิ ปพฺพชิต-
กาลโต ปฏฺจาย อปริมาณสึลกฺขณฺธโคปนํ อรณฺณวาโส ฐตฺถกฺก ปริ

พรณ์ ภาวนารามตาติเอวมาทิ (กมฺ) กิจจํ นาม โหตีติ อตฺโถ. อิเมหิ (ภิกฺขุหิ) ปน, ยํ อตฺตโน กิจจํ (อตฺถิ); ตํ (กิจจํ) อปวิทุํ จทฺทิตํ.

อภิจฺจนฺติ (ปทสฺส) ภิกฺขุโน ปน จตฺตมณฺฑนํ อุปาหน มณฺฑนํ ปาทุกปตฺตถาลกธมกรกกายพนฺธนํสพนฺธนมณฺฑนํ อภิจจํ นาม (โหติ).

เยหิ ตํ (กิจจํ) กยฺริติ, เตสํ (ภิกฺขุณํ) มานนพํ อุภยิปิตฺวา จรณฺนํ อุณฺณพานํ สติวสฺสสฺสเคน ปมตฺตานํ จตฺตารูปิ อาสวา วทฺตมฺมตีติ อตฺโถ.

สุสมารทฺธาติ (ปทสฺส) สุปคฺคหิตาติ อตฺโถ. กายคตา สตีติ กายานุปสฺสนาภาวนา.

อภิจฺจนฺติ (ปทสฺส) เต เอตํ จตฺตมณฺฑนาทิกํ อภิจจํ (กมฺ) น เสวนฺติ น กโรนฺตีติ อตฺโถ.

กิจฺเจติ (ปทสฺส) ปพฺพชิตกาลโต ปญฺจาย กตฺตพฺเพ อปริมาณํ สีสกฺขนฺธโคปนาทิกเก กรณียะติ อตฺโถ.

สาตจฺจการิโนติ (ปทสฺส) สตตํ การิโน อญฺจิตการิโนติ อตฺโถ.

เตสํ (ภิกฺขุณํ) สติยา อวิปฺปวาเสน สตานํ "สาตถกสมฺปชฌณํ สปปายสมฺปชฌณํ โคจรสมฺปชฌณํ อสมฺโมหสมฺปชฌณนฺติ จตุหิ สมฺปชฌณเเหหิ สมฺปชานานํ จตฺตารูปิ อาสวา อตฺถํ คจฺจนฺติ ปริกฺขยํ อภาวํ คจฺจนฺตีติ อตฺโถ. (ปณฺทิตฺเตน เวทิตพฺโพ)

เทสนาวสานเ เต ภิกฺขุ อรหตฺเต ปติฏฺฐหิสุ.

สมฺปตฺตานํปี สาตถิกา เทสนา อโหสีติ.

ภทฺทียภิกฺขวตฺถุ.